

Кафедра юридичної психології

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Актуальні проблеми психологічного супроводження професійної діяльності поліцейських»

Статус дисципліни:	обов'язкова
Рівень вищої освіти:	другий (магістерський)
Ступінь вищої освіти:	магістр
Галузь знань:	С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»
Спеціальність:	С4 «Психологія»
Освітня програма:	«Психологія» (поліцейські)
Форма здобуття вищої освіти:	заочна
Мова навчання:	українська
Форма підсумкового контролю:	екзамен

Кудерміна Олена Іванівна , доктор психологічних наук, професор, професор кафедри юридичної психології; https://orcid.org/0000-0002-4959-7413	
Контактний телефон:	063-282-85-16
Електронна адреса:	k015@navs.edu.ua
Дні консультацій: <u>Очні</u> : відповідно до окремого графіка кафедри (робоче місце – ауд. 326) <u>Онлайн</u> : електронна пошта або посилання в ZOOM, пн–пт з 9:00 до 16:00 Сторінка дистанційного курсу: https://osvita.navs.edu.ua/md/course/view.php?id=572	

1. Стислий опис навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Актуальні проблеми психологічного супроводження професійної діяльності поліцейських» є формування у здобувачів вищої освіти системи знань про теоретико-методологічні, організаційно-правові та етичні засади психологічного супроводження

професійної діяльності поліцейських, а також умінь планувати, реалізовувати й оцінювати заходи психологічного відбору, підготовки, кризового втручання, психопрофілактики та психологічної реабілітації поліцейських із використанням науково верифікованих методів.

Тривалість – 5 кредитів ЄКТС, загальна кількість годин – 150; рік навчання – 1-й, семестр – 2-й.

заочна: годин аудиторних – 22 (лекції – 8, семінарські заняття – 6, практичні заняття – 8); самостійна робота – 128.

Форми та методи навчання: заочна форма навчання. Види занять: лекції, семінарські та практичні заняття, самостійна робота. Методи навчання: проблемна лекція, лекція-дискусія, лекція-візуалізація; семінар-дискусія, «мозковий штурм»; кейс-стаді; рольові ігри та моделювання професійних ситуацій; тренінгові вправи з саморегуляції; робота в малих групах; метод навчальних проєктів; дистанційні технології (Moodle, відеоконференції).

Поточний контроль: проводиться на семінарських і практичних заняттях у формі усного та письмового опитування, участі в дискусії, розв'язання кейсів і практичних завдань, рольових ігор, презентації результатів групової роботи, тестування, а також шляхом перевірки обов'язкових завдань самостійної роботи.

Підсумковий контроль – екзамен. Застосовується 100-бальна накопичувальна шкала оцінювання, а також національна шкала («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкала ЄКТС (A, B, C, D, E, F).

Пререквізити (Prerequisite): ОК 10 «Організаційно-правові засади психологічної допомоги різним категоріям громадян».

Постреквізити (Postrequisite): ОК 17 «Кваліфікаційна робота магістра»; зміст дисципліни виноситься на комплексний атестаційний екзамен.

2. Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
для здобувачів ступеня вищої освіти магістра зі спеціальності С4 «Психологія»	
ПР1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій. ПР4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій. ПР5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість. ПР6. Розробляти просвітницькі	ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. СК4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік.

матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість. ПР8. Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації. ПР9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.	СК5. Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології. СК6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах. СК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності. СК8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію. СК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями. СК10. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.
---	---

Після вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти здатні продемонструвати:

знання системи психологічного забезпечення діяльності Національної поліції України, його нормативно-правових та етичних засад; методів професійно-психологічного відбору, супроводу адаптації та психологічної підготовки; закономірностей травматичного й бойового стресу; принципів першої психологічної допомоги та кризового втручання; ознак професійних деструкцій; етапів психологічної реабілітації;

уміння розробляти професіограму (психограму) посади; планувати супровід адаптації; надавати першу психологічну допомогу та планувати кризове втручання; проводити скринінг психологічного стану й визначати маршрут допомоги; розробляти програми психологічних інтервенцій, реабілітації, взаємопідтримки та просвітницькі матеріали; розв'язувати етичні дилеми;

навички емпатійної та кризової комунікації, роботи в мультидисциплінарній команді, ухвалення рішень в умовах невизначеності, саморегуляції, відповідального використання цифрових інструментів (зокрема штучного інтелекту) з дотриманням академічної доброчесності.

3. Перелік компетентностей, розвитку яких сприяє вивчення навчальної дисципліни:

- здатність ухвалювати обґрунтовані рішення в складних і кризових ситуаціях;
- здатність до емпатійної, підтримувальної та кризової комунікації;
- здатність працювати в команді та взаємодіяти з фахівцями різних профілів;
- здатність мотивувати інших, лідерство та відповідальність;

- здатність до саморегуляції, стресостійкість і профілактика власного професійного вигорання;
- здатність критично оцінювати інформацію та доказовість методів психологічної допомоги;
- здатність дотримуватися принципів академічної доброчесності, професійної етики психолога та конфіденційності;
- здатність відповідально та прозоро використовувати цифрові інструменти, зокрема штучний інтелект;
- здатність до самоосвіти та навчання впродовж життя.

4. Структура навчальної дисципліни та тематика навчальних занять

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи в розрізі тем
Тема 1. Теоретико-методологічні та організаційно-правові засади психологічного супроводження професійної діяльності поліцейських	Лекція (2 год): проблемна лекція з мультимедійною презентацією. Семінарське заняття № 1 (2 год): усне опитування; дискусія; аналіз нормативно-правових актів.	Опрацювання питань для самостійного вивчення (23 год). Систематизація теоретичного матеріалу (завдання 1). Аналітичний огляд 3–5 наукових джерел (завдання 2).
Тема 2. Психологічне супроводження професійного відбору, адаптації та професійного становлення поліцейських	Лекція (2 год): лекція-дискусія. Семінарське заняття № 2 (2 год): усне опитування; дискусія. Практичне заняття № 1 (2 год): робота в малих групах – фрагмент професіограми, добір методик, план супроводу адаптації.	Опрацювання питань для самостійного вивчення (35 год). Аналітичне / проблемне завдання (завдання 3).
Тема 3. Психологічне супроводження діяльності поліцейських в екстремальних умовах та в умовах воєнного стану	Лекція (2 год): проблемна лекція. Семінарське заняття № 3 (2 год): усне опитування; дискусія. Практичне заняття № 2 (2 год): рольова гра з першої психологічної допомоги; кейс кризового втручання; практикум саморегуляції.	Опрацювання питань для самостійного вивчення (35 год). Практичне професійно орієнтоване завдання (завдання 4).
Тема 4. Психопрофілактика професійних деструкцій, психологічна реабілітація та відновлення поліцейських	Лекція (2 год): лекція-візуалізація. Практичні заняття № 3–4 (4 год): аналіз навчального скринінгу та кейсу вигорання; розроблення пам'ятки; групове проєктування	Опрацювання питань для самостійного вивчення (35 год). Індивідуальне

	програми реабілітації / взаємодії; аналіз етичних дилем.	аналітико-практичне завдання (завдання 5).
Підсумковий контроль – екзамен.		

Обов'язкові завдання самостійної роботи (5 завдань) оцінюються в сумі до 20 балів: завдання 1 – до 2 балів, завдання 2 і 3 – до 4 балів, завдання 4 і 5 – до 5 балів. Орієнтовна тематика та вимоги до завдань наведені в розділі 5 робочої програми навчальної дисципліни. Курсові роботи (проекти) з дисципліни навчальним планом не передбачені; інших індивідуальних завдань, крім зазначених, викладач не вимагає.

5. Основні інформаційні джерела

1. Євдокімова О. О., Жданова І. В., Швець Д. В. та ін. Психологія у професійній діяльності поліції : навч. посіб. / за заг. ред. В. В. Сокурєнка. Харків : ХНУВС, 2018. 426 с.

2. Остапович В. П., Барко В. І., Бабенко В. Г., Пампура І. І., Ярема Н. Ю. Професійно-психологічна готовність поліцейського до службової діяльності : наук.-практ. посіб. Київ : ДНДІ МВС України, 2017. 163 с.

3. Основи реабілітаційної психології: подолання наслідків кризи : навч. посіб. Т. 1 / за заг. ред. Н. Пророк. Київ, 2018. 208 с.

4. Посібник mhGAP з надання допомоги за гуманітарних надзвичайних станів (mhGAP-ГУМ) / Всесвітня організація охорони здоров'я, УВКБ ООН. Копенгаген : Європейське регіональне бюро ВООЗ, 2016.

5. Приходько І. І. Засади психологічної безпеки персоналу екстремальних видів діяльності : монографія. 2-ге вид. Харків : НА НГУ, 2016. 758 с.

6. Психологічна допомога постраждалим внаслідок кризових травматичних подій : метод. посіб. / за ред. З. Г. Кісарчук. Київ : Логос, 2015. 207 с.

7. Кудерміна О., Лапутко А. Втрата побратима: етапи та стратегія психологічної інтервенції. *Юридична психологія*. 2025. № 2 (37). С. 24–32. DOI: <https://doi.org/10.33270/03253702.3>

8. Сняткова Т. Особливості надання психологічної допомоги та підтримки поліцейським – учасникам бойових дій. *Юридична психологія*. 2025. № 1 (36). С. 98–108. DOI: <https://doi.org/10.33270/03253601.11>

9. Про затвердження Порядку організації системи психологічного забезпечення поліцейських, працівників Національної поліції України та курсантів (слухачів) закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку поліцейських : наказ МВС України від 06.02.2019 № 88. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0348-19>

10. Про систему охорони психічного здоров'я в Україні : Закон України від 15.01.2025 № 4223-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4223-IX>

6. Технічне обладнання та програмне забезпечення навчальної дисципліни

– пакет програмних продуктів Microsoft Office;

- мультимедійні засоби, комп'ютер / ноутбук / планшет, інтерактивні дошки;
- система дистанційного навчання НАВС Moodle (<https://dn.navs.edu.ua>), сервіси відеоконференцій (Zoom, Google Meet).

7. Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика щодо термінів виконання та перескладання: здобувачі вищої освіти зобов'язані виконувати всі види навчальних робіт у терміни, визначені робочою програмою навчальної дисципліни, силабусом та графіком освітнього процесу Національної академії внутрішніх справ. Завдання самостійної роботи подаються не пізніше ніж за 7 днів до екзамену; завдання, подані з порушенням строку без поважних причин, оцінюються зі зниженням на 1 бал. Перескладання підсумкового контролю здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Національній академії внутрішніх справ та інших нормативних актів Академії.

Політика щодо академічної доброчесності: учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності, визначених Законами України «Про вищу освіту», «Про академічну доброчесність» та Кодексом академічної доброчесності Національної академії внутрішніх справ. Не допускаються академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, використання недозволених джерел інформації під час контрольних заходів, а також будь-які інші прояви академічної недоброчесності. Інструменти штучного інтелекту можуть використовуватися лише як допоміжний засіб із обов'язковим декларуванням способу їх використання; подання згенерованого тексту як власного не допускається. Порушення принципів академічної доброчесності тягне за собою відповідальність відповідно до чинного законодавства України та внутрішніх нормативних документів НАВС.

Політика щодо відвідування: відвідування навчальних занять є обов'язковим відповідно до вимог організації освітнього процесу в Національній академії внутрішніх справ. Теми дисципліни не стосуються заходів безпеки при застосуванні поліцейських заходів примусу, тому відпрацювання «незадовільних» оцінок і пропущених занять не є обов'язковим; невідпрацьовані «незадовільні» оцінки та пропуски враховуються як «нуль» під час розрахунку результату аудиторної роботи. Під час занять здобувачі дотримуються конфіденційності щодо матеріалів кейсів і особистого досвіду учасників. Систематичні пропуски без поважних причин можуть бути підставою для застосування заходів, передбачених правилами внутрішнього розпорядку та положеннями про організацію освітнього процесу.

Політика вивчення та викладання навчальної дисципліни здійснюється з дотриманням основних нормативних документів Національної академії внутрішніх справ: Положення про особливості організації освітнього процесу в закладах вищої освіти із специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку поліцейських; Положення про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності в Національній академії внутрішніх справ; Кодексу

академічної доброчесності Національної академії внутрішніх справ; Правил внутрішнього розпорядку Національної академії внутрішніх справ; та інших нормативно-правових актів Міністерства освіти і науки України, Міністерства внутрішніх справ України та локальних нормативних документів НАВС.

Освітній процес ґрунтується на принципах студентоцентрованого навчання, академічної свободи, законності, професійної етики, взаємної поваги, рівності учасників освітнього процесу та недискримінації.

8. Оцінювання результатів навчання

Оцінювання здійснюється за накопичувальною системою до 100 балів. Відповіді та виконання завдань на семінарських і практичних заняттях оцінюються за національною шкалою; результат аудиторної роботи (РАР, до 80 балів) обчислюється за формулою, визначеною в розділі 8 робочої програми навчальної дисципліни. Результат самостійної роботи (РСР) – до 20 балів за п'ять обов'язкових завдань. Результат підсумкового контролю у формі екзамену (РПК) – до 100 балів.

Підсумкова кількість балів = $(РАР + РСР + РПК) / 2$. Підсумковий контроль вважається нескладеним, якщо підсумкова кількість балів менша ніж 60. За досягнення у предметній області дисципліни здобувач може отримати додатково до 10 балів; загальна сума балів не може перевищувати 100.

Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Екзамен		Залік	
	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90–100	A	відмінно	A	зараховано
82–89	B	добре	B	зараховано
75–81	C	добре	C	зараховано
64–74	D	задовільно	D	зараховано
60–63	E	задовільно	E	зараховано
0–59	F	незадовільно	F	не зараховано

Розробник:

Олена КУДЕРМІНА

Силабус схвалено на засіданні кафедри юридичної психології, протокол від 06.08.2026 року № 24.

Завідувач кафедри
юридичної психології
капітан поліції

Маріанна БУДАНОВА